

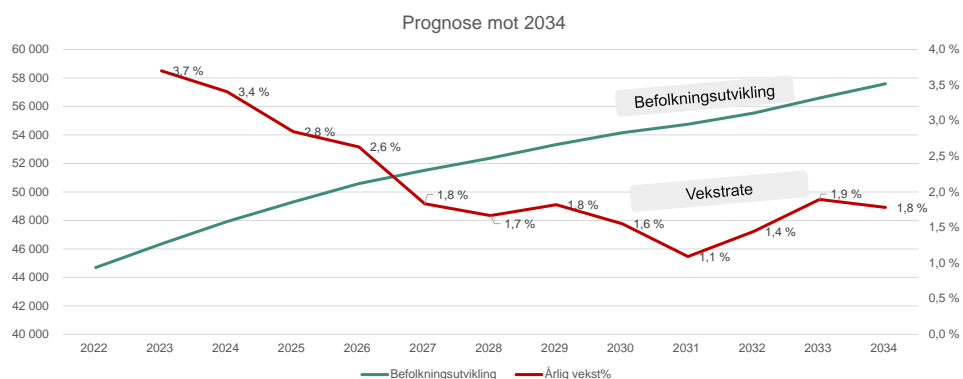
Sprint 3: Tall og styringsdata HOM - kostnader mot 2034

**Presentasjon for HOM-utvalget, medvirkningsrådene
og gruppelederne 07.06.22**

Lørenskog
kommune

Befolkningsprognosen mot 2034

- Vi ser at veksttakten ventes å avta i løpet av få år

I denne presentasjonen har vi gjort noen framskrivinger når det gjelder kostnader i HOM fram mot 2034. Basert på befolkningsutvikling gjør vi noen forutsetninger. Dette er en illustrasjon av hva som kan skje dersom vi drifter på samme måte fram mot 2034 som vi har gjort de fire siste årene. Vi har ikke gjort mer dyptgående analyser. Poenget er ikke å komme med en fasit, men det er triggere for refleksjon. Det første viser teoretisk risiko og teoretisk potensiale. Vi må se på hvordan vi kan drive bærekraftig framover.

En tommelfingerregel er at 75-80 % av økte kostnader forbundet ed befolkningsveksten dekkes av skatt og rammetilskudd. Resten dekkes stor sett gjennom gebyrer og avgifter (betaling av barnehage og sykehjem). Slik at befolkningsveksten i seg selv er ikke et kjempeproblem økonomisk. Når dere hører i perspektivmeldingen av vi har økonomiske utfordringer på lengre sikt, så skyldes det gjelda.

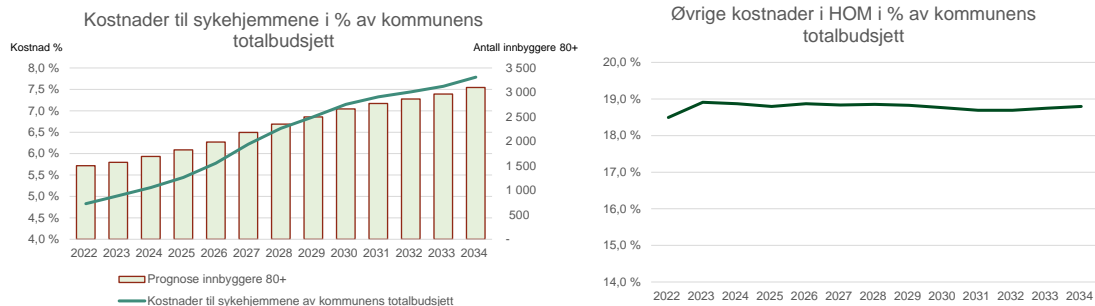
Vi har laget noen scenarier for de neste tolv årene basert på befolkningsprognosen , hvor vi ser at vekstraten begynne å falle ganske mye fra 2025/26. Denne prognosen er i første rekke bygd på hva som bygges her i kommunen – det er hoveddriveren. (Denne prognosen ble laget i juni i fjor, vi rakk ikke å bruke siste tallene fra i år, men det er ingen dramatisk forskjell på disse to prognosene. Men vi var 700 personer mer enn hva vi trodde)

Det er usikkerhet, og det er en del som tyder på at den er for pessimistisk.

Vi ser at det spesielt er tre temaer som vi ønsker å løfte fram, og det er utfordringene som kommer med de eldre 80+, det er utfordringer som kommer med at det er stor vekst i antall brukere i BOT, og det er stor økning til sosialstøtte i Nav.

I det følgende er alle kostnader som er bokført som korona tatt ut.

Framskrivning av HOM – kostnadene mot 2034

- Kostnadene til sykehjemmene utgjør 8% av kommunens totalbudsjett i 2034, mot 5% i 2022
- De øvrige kostnadene i HOM vil utgjøre en tilnærmet lik andel av kommunens totalbudsjett i 2034 som i 2022

Antallet i aldersgruppen 80+ øker med 1 600 fra 2022 til 2034).

Vi ser hvordan utgiftene i HOM utvikler seg i forhold til kommunens totalbudsjett de neste 12 årene. Vi starter med grafen til høyre, ser vi at utgiftene vil ligge ganske flatt. den viser at HOM-utgiftene til å utgjøre en like stor andel av totalbudsjettet til kommunen som de gjør i 2022.

Men hvis vi tar med utgiftene til sykehjem, som går fra 5 % til 8 %, ser vi at HOM total går fra 23 % av kaka til 27 % av kaka.

Scenario 1: Kostnader til NAV mot 2034

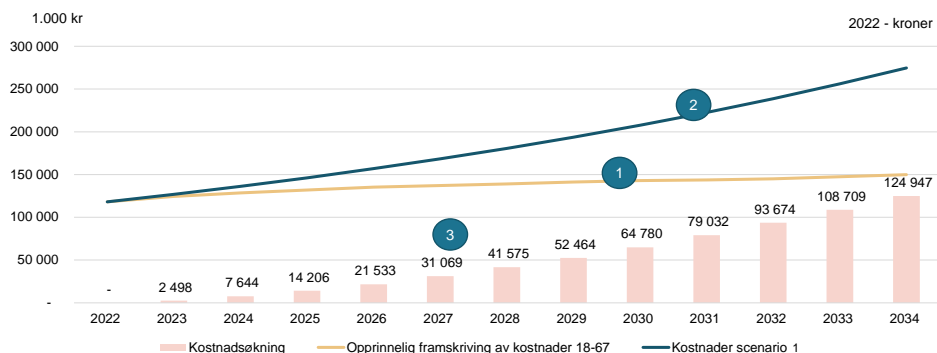
- På forrige slide så vi at bortsett fra for sykehjemmene så vil kostnadene i HOM utgjøre en tilnærmet uforandret %-andel av kommunens totalbudsjett mot 2034
- Det er en observasjon til dette: veksten i sosialsaker (NAV) har vært betydelig høyere de siste årene enn befolkningsveksten skulle tilsi, altså har andelen innflyttere til kommunen som mottar støtte fra NAV økt betydelig i perioden

Da kommer vi til den første problemstillingen. Det har vært en stor vekst i antall sosialsaker de siste årene.

Scenario 1 – utvikling i NAV - kostnadene

Hvis vi lager et scenario der vi antar at veksten i sosialsaker (sett i forhold til befolkningsveksten) fortsetter som i perioden 2018-21, så får vi denne kostnadsutviklingen for NAV mot 2034:

- 1 Viser kostnadsutviklingen for NAV, basert på befolkningsprognosen for hele aldersgruppen 18-67
- 2 Viser kostnadsutviklingen dersom veksten i sosialsaker fortsetter som fra 2018 - 2021
- 3 Viser årlig kostnadsøkning i scenario 1

Den gule streken er dagens fordeling: antall personer i 18-67. Framskrivningen fra 2023-34 baserer seg på befolkningsprognosen for aldersgruppen 18-67, men det «kamouflerer» en vesentlig observasjon fra 2016-21: andelen innflyttere til kommunen som mottar støtte fra NAV har økt betydelig i perioden

Kurve nummer 2 er basert på følgende statistikk: Stor tilflytning fra Oslo Øst, folk som er sosialhjelpsmottakere fra før.

- Mellom 2015 og 2019 har veksten i antall sosialsaker i snitt vært på 9,6 % per år, befolkningsveksten var i perioden i snitt 3,4 %
- Mellom 2019 og 2021 (korona-årene) har veksten vært på 13,5 % i snitt, i perioden var befolkningsveksten i snitt 3,4%
- Fra 2020 til 2021 var veksten på 16,9 %, befolkningsveksten var 3,1%
- I dette ligger også økte kostnader per sak (husleie, depositum, strøm, etc...)

Dette er ikke en økonomisk «fasit», men det illustrerer tydelig at Lørenskog kan risikere å få en betydelig vekst i NAV – kostnader (ut over det befolkningsveksten skulle tilsi) det neste tiåret

I tillegg er dette en slags dobbel problemstilling, for det er økte utgifter, men sammen med at dette er personer som ikke legger igjen skatt, så det er tapte inntekter i kommunen. Skatteinntektene var 107 % av landsgjennomsnittet 2015, og i år har det vært 98 % (skatt per innbygger)

Scenario 2: Kostnader til Bo- og omsorgstjenesten mot 2034

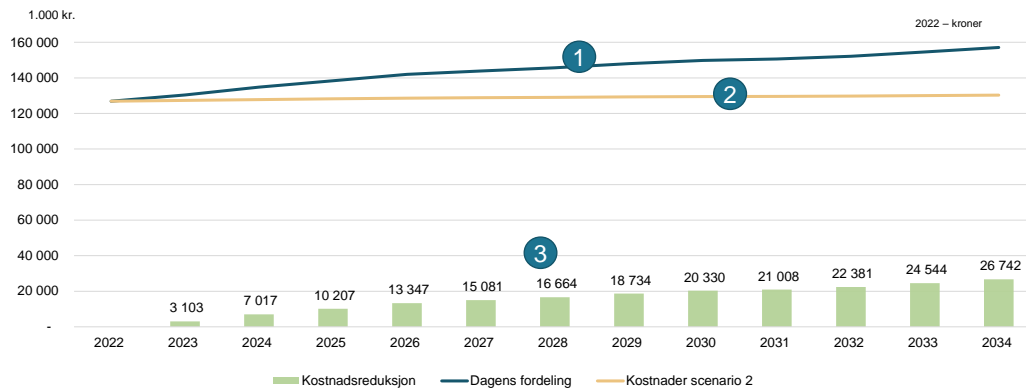
- I dette scenarioet ønsker vi å se forskjellen i kostnader mellom **bemannet bolig med heldøgnsomsorg** og **punkttjenester** (avdeling 5 og Kløverveien 8)
- Vi antar at kostnadsutviklingen for disse tjenestene følger befolkningsutviklingen i aldersgruppen 18-67
- Til scenarioet bruker vi disse kostnadene:

Årlige kostnader	
Per plass i bemannet bolig med heldøgnsomsorg	Per mottaker av punkttjenester
2 391 000	290 000

Scenario 2 – kostnadsutvikling kun punktjenester

I dette scenarioet dekkes veksten i sin helhet gjennom punktjenester, og ikke heldøgns omsorg i bemannet bolig

- 1 Kostnadsutvikling med dagens fordeling
- 2 Kostnadsutvikling dersom veksten dekkes kun gjennom punktjenester
- 3 Viser årlig kostnadsreduksjon i scenario 2

Dette er en teoretisk framstilling. Graf 1 tar utgangspunkt i befolkningsprognosen. Antakelig vil besparelsen være enda større, for det er flere brukere i BOT enn hva befolkningsprognosen skulle tilsi

Ser vi at besparelsen går fra 10 millioner i 2025 til 27 millioner i 2034.

Dette er ikke et forslag til politikk, men det er en teoretisk synliggjøring av kostnadseffekter ved å velge det ene framfor det andre.

Scenario 3: Kostnader knyttet til aldersgruppen 80+ mot 2034

- I dette scenarioet bygger vi ikke sykehjem, men håndterer veksten i aldersgruppen 80+ med hjelpebehov gjennom hjemmesykepleie (70% av veksten) og omsorgsboliger (30% av veksten)
- Til scenarioet bruker vi disse kostnadene:

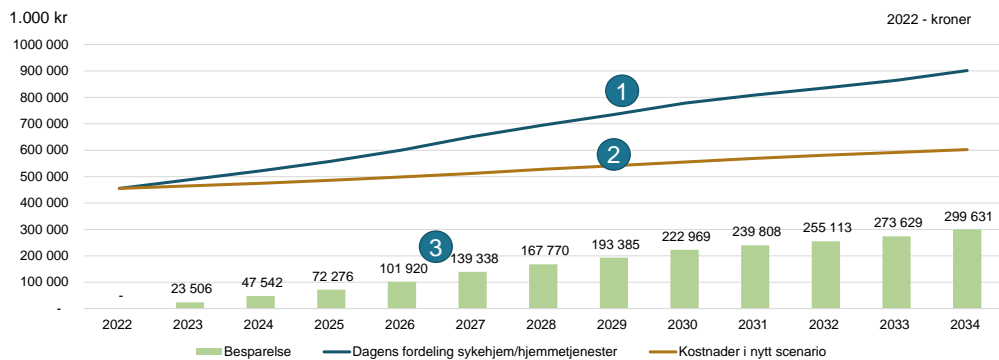
Årlige kostnader		
Per plass i institusjon	Per plass i omsorgsbolig	Per mottaker av hjemmesykepleie
1 425 000	510 000	130 000

70/30-fordelingen er i nærheten av dagens fordeling på hjemmesykepleie og omsorgsboliger

Dette er tall som inkluderer investeringer og tilhørende kostnader.

Scenario 3: 70 % av veksten i aldersgruppen 80+ håndteres gjennom hjemmesykepleien, og 30 % gjennom omsorgsboliger

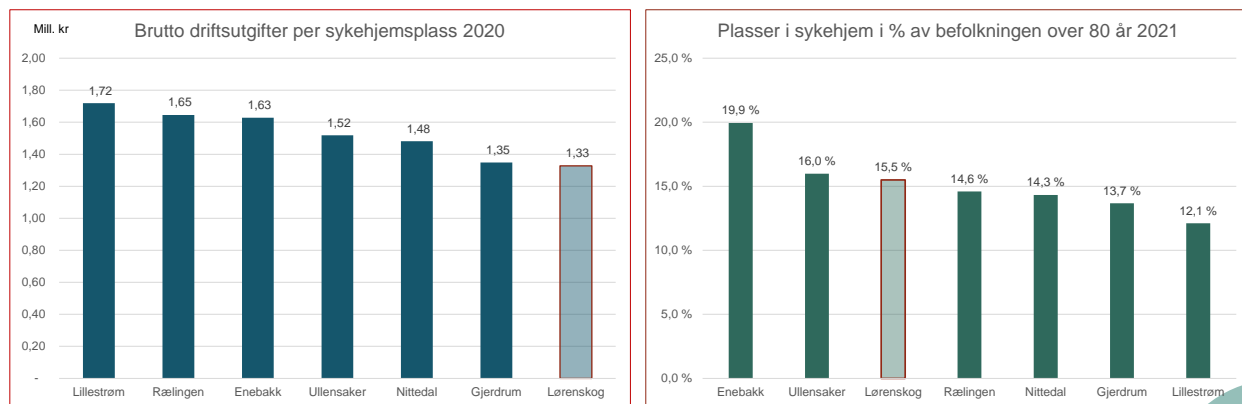

- 1 Viser kostnadsutviklingen for sykehjemmene og tjenester i hjemmet samlet, basert på befolkningsprognosen (dagens fordeling)
- 2 Viser kostnadsutviklingen dersom veksten i aldersgruppen 80+ håndteres gjennom hjemmesykepleien og omsorgsboliger
- 3 Viser årlig besparelse i scenario 3

Hvis vi litt teoretisk tenker oss at vi ikke bygger sykehjemsplasser, vil unngåtte kostnader være 100 millioner i 2026 til 300 millioner i 2034.

En sammenligning av kostnader til sykehjem og sykehjemsdekning for aldersgruppen 80+

Kilde: KOSTRA 2020/2021

Dette bildet viser at vi driver kostnadseffektivt. Vi har de billigste sykehjemsplassene sammenliknet med nabokommunene. Også når det gjelder dekning, ligger vi godt an i forhold til nabokommunene.